

11 Gegužė... KA AKUSE... NA TAMKIEN... vokišką New York... Bellevue Hospital... ima visada, kad... Patarimus dar... caminuotą ilgas... reikalavimų pro... atlieku atsakas... einama kalba... šiuo adresu: FORD AVENUE... KLYN, N. Y. oint 3387.

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien apart nedėdienių.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

No. 113. Telephone Stagg 3378. Brooklyn, N. Y. Pėtn., 12 Gegužės (May), 1922. Pavienio numerio kaina 4c. Metai XII. Dienr. IV.

Visų Šalių Darbininkai, susitikite! Jūs nieko nemėsite, tik retėžius, išlaimėsite pasaulį!

AREŠTUOTA 300 DARBININKŲ VADŲ

Unijų Raštinės Užpultos Ir Visi Rekordai Užgriebti

KAPITALISTAI VYKDYNA "OPEN SHOP" SISTEMĄ.

Tūkstančiai Dar Bus Areštuota.

Chicago, geg. 11. — Prezidentas Chicagos Building Trades Council Fred Meder, Tim Murphy, darbininkų vadas gazo išdirbystė ir apie 300 kitų unijų viršininkų ir narių, tapo vakar areštuota. Dvylikos amatinių unijų darbininkai yra kaltinami įvykusio bombų eksplozijos, kurioj žuvo 2 policistai. Tyler and Hippach garadzius ir Henneberry spaustuvė likosi apgriauta numestomis bombomis. Šios įstaigos randasi skirtingose miesto dalyse, tačiau eksplozijos įvyko kone vienu laiku. Nors ir buvo pastatyta policijos sargyba prie spaustuvės ir ji, keletas dienų atgal, nutėmijo prisitariantį automobilių, iš kurio paleista plytos, vienok kuomet policija bandė sustabdyti, tai virš 50 šūvių iš vienos ir kitos pusės buvo paleista, bet automobilius pabėgo. Šioj eksplozijoje taipgi nutėmėtas kitas automobilis ir vėliau rastas paliktas ant gatvės. Jis priklausė tūlam John Miller, kuris vakarykščiai raportavo policijai, kad jo automobilis esąs pavogtas. Jį taipgi areštavo.

Unijų Ofisai Užpulti.

Po įvykusios eksplozijos policijos viršininkas įsakė areštuoti kiekvieną žinomą unijų viršininką. Tūkstančiai policistų ėmė už darbą: visos svetainės ir darbininkų užteigos buvo užpultos ir ten esanti nariai areštuoti. Daugelį jų suėmė gyvenamuose namuose. Unijų raštinių visi dokumentai užgriebti ir "seifos" išsprogdintos.

Kuomet užpuolė ant Unijų Tarybos raštinės, ten pasitaikė ir jos prez. Meder, kuris pareiškė, kad jis nieko nežino apie tuos šaudymus ir eksplozijas. Tokios taktikos organizuoti darbininkai nevertuoja, kaip kad įvairūs valkatos ir žmogžudžiai, kad ir šiame atsitikime. Vienok, policija sakosi radusi 3 revolverius ir kitokios rūšies amunicijos.

Kova Prieš "Open Shop" Sistemą.

Kiek laiko atgal, buvęs teisėjas Landis ir "Piliečių Komitetas" nesusitaikė su darbininkų unijomis algų klausime ir virš 85,000 darbininkams tapo paskelbta "open shop" sistema. Apie 12 amatinių unijų dėjo pastangas neprileisti prie tokio Landis'o nuosprendžio: kreipėsi prie teisėjų, prie miesto tarybos, bet tas nieko nepagelbėjo. Kontraktoriai pasiryžo sulaužyti darbininkų unijas su pagalba federalių teisėjų ir kad įvykdinti nuosprendį, vartojo įvairiausius būdus prieš nekurių amatų streikuojančius darbininkus.

Kad sulaužyti unijas ir streikus, be abejo, kompanijos naudojo valkatas, žmogžudžius ir bombų mėtotojus, kad tuomi padarius provokaciją ir kad galėjusi

IŠ MOTERŲ RŪBŲ SIUVĖJŲ KONVENCIJOS

Delegatai Atmetė Unijų Vienybę. Atmetė ir Stojimą į Am. Darbo Federaciją.

Reikalauja Amnestijos Politiniams Kaliniams.

Cleveland, geg. 11. — Vakarykščiame konvencijos posėdyje svarbiausiu klausimu buvo vienybė tarp visos adatos išdirbystės.

Kadangi niekas neėmė balsu, tai pirmiausiai kalbėjo unijos prez. Schlesingeris. Jis sutinkas su mintim, kad ne tik šioj industrijoje visos unijos privalančios veikt vienien, bet ir visos kitos, visoj šalyj. Tačiau, girdi, mūsų išdirbystė tas padaryti dar negalima, dar nesą darbininkai prie to pribrendę. Debatų visai nebuvo šiame klausime, net iš kairiojo sparno niekas balso neėmė, nes lyderiai viską automatiškai tvarkė. Tokiu būdu susivienijimas unijų visoj industrijoje tapo atmestas. Atmestas ir įstojimas į tam tikrą skyrių A. Darbo Federacijos, pamatuojant tuom, kad jų, amalgameitų, nekurius unijos, nebus galima priimti, nes nepriklauso prie federacijos, pav., kepurinių išdirbystės unija.

Reikalauja Nepriugulmybės.

Atstovai Syrijos ir Lebanon pateikė Genuos konvencijai memorandumą, reikalaujant pripažinti nepriugulmybę ir kad Francija apleistų šias provincijas. Francija stengias pasiglemžti Syriją, kaip kad ji padarė su Algerija ir Tunis. Taip pat pasielgė Anglija su Mesopotamija, dalinai ir Palestina.

Reikalauja Paliuosuoti Kalinius.

Pasiulyta rezoliucija politinių kalinių klausime, kuri tapo vienbalsiai priimta. Kopijos tapo pasiūstos Hardingui ir generaliam prokurorui, reikalaujant paliuosuoti visus politinius kalinius, varde 150,000 šios unijos narių.

Reikalauja Paliuosuoti Kalinius.

Taipgi unijos prez. B. Schlesingeris pasuntė telegramą Sacco ir Vanzetti, kurie laikomi kalėjime ir yra nuteisti ant mirties. Telegramoj pareiškama, kad jie yra nekalti ir Amerikos darbininkai dės pastangas, kad sudaužyti konspiraciją prieš juos ir išliuosuoti.

Lenkija ir Vokietija Padarė Sutartį

Silezijos Klausimas Išrištas Ant 15 Metų.

Syrija ir Lebanon Reikalauja Nepriugulmybės.

Genua, geg. 11. — Oia tapo padaryta dar kita svarbi sutartis, tent, Lenkijos ir Vokietijos, klausime Augštosios Silezijos. Sutartis susideda iš 600 skyrių ir dabartinė ji padėtis pasitiks per 15 metų. Ši sutartis privalo būti priimta į dvi

SAVAITĖS LAIKO VOKIETIJOS IR LENKIJOS PARLAMENTŲ. MANOMA, KAD BIRŽELIO MĖNESYJ BUS AIŠKUS DALYKŲ NUSISTATYMAS. TUOMET FRANCIJOS, ANGLIJOS IR ITALIJOS KARIUOMENĖS BULIAI BUS IŠTRAUKTI IŠ SILEZIJOS.

Be to, būsią pradėtos derybos ir prekybos klausime ir kiekvieną šalis paskirs po 100 atstovų, išdirbimui projekto. Vokietijos atstovai pareiškė, kad jie sutiks nustatyti importą ir eksportą iš Lenkijos. Pastaroji pasirengusi atidaryti rubežius ir tarp Vokietijos ir Rusijos prasidėtu daug didesnė prekyba. Lenkija kontroliuoja 600 mylių žemės Rusijos parubežėj ir per ją eina daugelis geležinkelio.

Reikalauja Nepriugulmybės.

Atstovai Syrijos ir Lebanon pateikė Genuos konvencijai memorandumą, reikalaujant pripažinti nepriugulmybę ir kad Francija apleistų šias provincijas. Francija stengias pasiglemžti Syriją, kaip kad ji padarė su Algerija ir Tunis. Taip pat pasielgė Anglija su Mesopotamija, dalinai ir Palestina.

Reikalauja Paliuosuoti Kalinius.

Taipgi unijos prez. B. Schlesingeris pasuntė telegramą Sacco ir Vanzetti, kurie laikomi kalėjime ir yra nuteisti ant mirties. Telegramoj pareiškama, kad jie yra nekalti ir Amerikos darbininkai dės pastangas, kad sudaužyti konspiraciją prieš juos ir išliuosuoti.

W. VIRGINIJOS TEISMAS TĖSIASI

Vienas Kalinys Liūdija Prieš Angliakasių Vadus

Atrodo, Kad Tai Yra Provokacija.

Charlestown, W. Va. geg. 11. — Pastaruoju laiku tapo paliuosuotas po \$1000 kaucijos vienas kalinys, Velasco Carpenter. Jis paliuosuotas todėl, kad pasisakęs, jog jis viską žinas apie šnipą John Gore nužudymą ir pasakysias apie tai pilną istoriją.

RUSIJA PERMAINO SAVO ATSAKYMĄ

Francija Spėka Gins Privatinę Nosaybę. Išrado Naują Pleną Susitaikymui.

Genua, geg. 11. — Naujas grupavimasis europinių valstybių ir vėl dramatiškai atsiliepa ant Genuos konvencijos. Rusijos delegacijos vadas, Čičerinas, parodė Italijos delegacijos pirminkui Schanzer savo atsakymą, bet del kokių tai prielaidų jis sulaukė atsakymą ir tarkininkų memorandumą. Jiedu pasimatys dar su Lloyd George ir tuomet bus formaliskai atsakyta. Vienok Čičerinas anksčiau pa-

“Kodel jie tave paleido?” —klūsė jo advokatas.

“Nes aš pasakiau jiems apie John Gore nužudymą”. “Taigi tu pasakei jiems istoriją todėl, kad išėjus iš kalėjimo?” “Taip, tamsta!”

Jis sakėsi, jog per šešis mėnesius jo buvimo kalėjime, jis buvo vienų vienas uždarytas. Jau čia kyla abejojimas, ar jis tik nebus provokatorius. O gal policija visai pribaugino ir liepė liudyti, kad ir neteisėybė prieš dabar teisiamus unijos vadus, kurie sykiu su šimtais angliakasių vedė griežtą kovą su kompanijos mušikomis.

Rekomenduota Įvairiausių Rezoliucijų.

Tarp kitų rezoliucijų, yra svarbiausios rezoliucija delegatų — Juozo G. Rabakausko, Baltimorės lokalo I. Levitt ir B. Silverman lokalo 209; Stanislovo Fournier'o ir K. Sabourin, lokalo 115 ir J. Friedman, lokalo 167. Visi pastarieji lokalai randasi Montreale. J. Rabakausko rezoliucija reikalauja panaikinti darymą visokių kontraktų su fabrikantais ir stoti su Raudonųjų Unijų Internacionalu.

Montreale grupė reikalauja sumažinti generalė raštinės išlaidas: nuo \$7 500 iki \$5,000 į metus virš ninkams ir iki 65 dol. į savaitę generaliams organizatoriams. Taipgi, kad visgalia būtų unijos narių raiškose.

Unijos delegatai buvo vėžinėjami po Chicagos miestą "taxicab" unijai pataraujant. 3,000 šoferių važinėjo savo klesos draugus urodyk. Policija saugojo kelius, kad nekludytu didžiasiai demonstracijai, kokišios rūšies dar nėra būvus Hammond Beach buvo prrengta delegatams užkaradžiai ir ta vieta randasi netoli vidurio "open shop" rajono, Gary, Ind. Delegatai norėjo važiuoti ir parodyti spėką organizuotų darbininkų.

reikškė, kad privatinė nuosavybė yra jų pamatinis principas, kuris nebus permainomas, neigi propaganda jos panaikinime nebus sulaikoma.

Francija Ginklais Gins Ją.

Lloyd George supranta, kuom kvepia toks Čičerino pasakymas ir todėl jis iš anksto prašo jo nusileisti bent tiek, kad būtų galima nors derybas tęsti. Kitaip Francija nesutiks, nežiūrint, kad Belgija šiandien dar rimčiau kalba. Jis kreipėsi ir prie Francijos, perspėdamas ją nedaryti

IŠ RŪBŲ SIUVĖJŲ KONVENCIJOS

Chicagos Siuvėjai Demonstruoja

ĮVAIRŪS KALBĖTOJAI SVEIKINA DELEGATUS.

Bus Tarta Stot Prie Raudonojo Unijų Internacionalo.

Chicago, geg. 11. —Atsidarius konvencijai Am. Clothing Workers Union of America, dar nebuvo galima priėti prie svarstymo reikalų. Mat, Chicagos siuvėjai demonstratyviškai įėina į svetainę ir sveikina susirinkusius delegatus, neša gėles ir t.t. Pirmiausia priimta rezoliucija, sveikinanti Moterų Rūbų Siuvėjų konvenciją, kuri laiko posėdžius Clevelande.

Pasirodo, kad nesimato tokių, kurie "gręžtų skyles iš vidaus", bet tas bus neišvengiama tolimesniuose svarstymuose. Mat, prirengta tiek daug rezoliucijų ir tokiu turinio, kad Hillmanas manąs, nebus reikalo svarstyti, kad neardyti unijos vienybė.

Hoan, Cahan, Gruley Flynn, Hibben ir Kiti Kalba.

Milwaukee's majoras Daniel Hoan užkvietė delegatus sustoti jo mieste, nes miesto rotužė bus atidaryta del jų. Taipgi pareiškė, kad darbininkams reikia būt organizuotiems ne tik industriniai, bet ir politiniai. Jis nurodė pavyzdį į Milwaukee, kur negali policija daužyti galvas darbininkams.

Zydu dienraščio red. A. Cahan buvo pašitiktas didelėm ovacijom, ypač iš grupės newyorkiečių delegatų, kurių yra 83. Cahanas pasmerkė tuos, kurie skelbia kovą unijos vadams; jis sako, kad tą kovą reikia palikti lauko pusėj kiekvienoj unijoj. Jis taipgi pareiškė, kad unijos neprivalo kištis į politinę kovą ir sutinkas su "draugo" Ervino kalba, kuris irgi taip išsireiškė. Jo nuomone, darbininkams unijose nereikia numaskuoti demokratų, republikonų, socialistų ir kitokių buržuazinių partijų politikierius, o tik kovot ekonominiai.

Kalbėjo Flynn, prašydamas pagelbos kaliniams, taip pat atsikreipė kalinių klausime Nockel, Chicagos Darbo Federacijos sekretorius. Hibbenas prašė teikti pagelbos badaujantiems Rusijos Pavolgės gyventojams.

reikškė, kad privatinė nuosavybė yra jų pamatinis principas, kuris nebus permainomas, neigi propaganda jos panaikinime nebus sulaikoma.

Francija Ginklais Gins Ją.

Lloyd George supranta, kuom kvepia toks Čičerino pasakymas ir todėl jis iš anksto prašo jo nusileisti bent tiek, kad būtų galima nors derybas tęsti. Kitaip Francija nesutiks, nežiūrint, kad Belgija šiandien dar rimčiau kalba. Jis kreipėsi ir prie Francijos, perspėdamas ją nedaryti

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 455 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienyose Valstijose ir Kanadoj — metams \$7.00; pusei — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00. Kitose šalyse: metams \$9.00; pusei — \$4.50

Bendras Geltonųjų Frontas Clevelande

"Socialistai" ir kiti geltonieji mato, jog Amerikos darbininkai mažu-pamažu blaivosi ir revoliucionizuoja...

Geltonieji, žinoma, negali ramiai žiūrėti į revoliucinę srovę. Jie turi sujungti savo spēkas ir stoti prieš raudonąjį pavojų...

Gompersai, Hillquitai, Schlesingeriai ir kiti tokie buikiai tai supranta. O suprasdami pamiršta buvusius savo skirtumus...

Kaip visokio plauko geltonieji išmoksta išvien veikti prieš revoliucinius darbininkus, galima matyti iš jų suvažiavimų...

Iš dviejų suvažiavimų, žinoma, svarbesnis buvo International Ladies' Garment Workers' suvažiavimas...

Visa ta ponija International Ladies' Garment Workers' suvažiavime susivienijo prieš kairiuosius delegatus...

Revoliucinius delegatus pašalinti reikalavo būtent tie "vadai", kurie suvažiavime deklamavo apie reikala vienybės organizacijoj...

Bet revoliucinė sąmonė International Ladies' Garment Workers' unijoj tvirtai įleidžia savo šaknis. Tą mudijs 40 kairiųjų delegatų...

APŽVALGA

"DARBININKŲ ATSTOVŲ" LEIDEJA SUAREŠTUOTA

Šiauliuose darbininkai buvo pradėję leisti darbininkiską laikraštį, užvardytą "Darb. Atstovu".

"Pastaruoju metu, mišriai sąrašys su Kaune suimtaja komunistų spaustuvę, įvyko plačių areštų. Išspėsta ir suimta visa eilė žmonių...

Vadinasi, Lietuvos "demokratinė" valdžia vėl pasmaugė darbininkų laikraštį. Mat, dabar artinasi nauji rinkimai...

BUDELIAI DEJUOJA.

A. Janulaitis, socialdemokratas-budelis, rašydamas Lietuvos buožių valdžios oficioje "Lietuvos" No. 87 straipsnyje "Rusai ir Lietuva"...

"Dabartinė Rusija savo imperializmu ir žiaurumu baisesnė už carinę. Cariniai rusai naikino lietuvius pamažu, išmėsdami juos iš Lietuvos, sodydami rusus.

"Lietuvoj mes kitaip turime žiūrėti į rusus komunistus, negu Europoj. Tenai jų idejos nebaisios. Jie Rusioj įrodė, jog rusai kurti nemoka, o tik ardyti.

"Ejo rusai Lietuvon kelis sykiu, vis su kariuomene. 1919 m. kaip užpuolikai, 1920 m. lyg sąjungininkai. Abu sykiu neturėjo geros kloties, bet bandys dar syki, gal ir ne viena, jeigu per tą laiką nesubirės..."

tik ne savo programa nešini, bet daro tą, ką prisakys Maskva. Kadangi tai svarbus klausimas, tai reikia ties juo apsisoti, ypač reikia susipažinti su jų susivaziavimu Karaliaučiuje 1921 m. rudenyje."

"Laisvėje" jau buvo rašyta, kad Janulaitis dėjęs didžiausiu pastangų išgavimui iš Vokietijos valdžios suareštuotą Karaliaučiuje komunistų, kurių tarpe buvo ir V. Kapsukas. Dabar jis dejuoja, kad iš komunistų pusės grėsia pavojus ir pataria tuo klausimu apsisoti, kitaip sakant, dėti pastangų komunistų naikinimui.

Mažai kuo skiriasi nuo savo kolegos budelio Janulaitio ir kiti Lietuvos socialdemokratai. Pavyzdžiui, "So-

Bendras Frontas ir Jo Supratimas

(Pabaiga)

algas, pailginti darbo valandas, kurias darbininkai bėgyje kylimo pramonės iškojo. Laikė karo, mokeskis už darbą buvo gana augštai pakilus ir išdirbant ne karo medegą, negalima su kitų šalių kapitalistais konkuruoti.

Kada kapitalistai stiprino savo pozicijas, tuom pačiu momentu darbininkai, aciu, parduviškiems vadams, silpnino savo pozicijas svajonėmis apie geresnius laikus, apie karo grobio dalinimąsi. Kapitalistai, su pagalba socialpardavikų, sustiprino savo pozicijas ir surinkę savo jėgas, užėjęs kriziui, pradėjo pulti darbininkus. Visur lokautai ir baisiausioji bedarbė slėgia iš visų pusių darbininkus. Darbininkai, tik ką paliovę baisųjį karą, tik ką pradėję ramiau gyventi, štai vėl turi stoti, noroms nenoroms, į atvirą kovą su buržuazija. Darbininkai instinktyviai supranta vienybės naudingumą ir jos būtinumą. Čionai iš vienos pusės jų seni patsidavėliai vadai iš 2-ųjų ir 2 1/2 Internacionalo sako: darbininkams reikia vienybės, o komunistai tą vienybę savo profsąjungų plėšimais, savo partijų plėšimais ardo ir silpnina jėgas. Kad darbininkai yra jų vadų paroduoti, tą supranta ir pradeda suprasti labai maža darbininkų avangardo dalis. Kita dalis vis dar tiki seniems savo vadams ir jų neklaidingumui. Tuos socialpardavikų neklaidingumus galima išaiškinti tik bendrose kovose, kartu su socialpardavikais dalyvaujant. Tik petyš į petį stovėdami darbininkų masėse galime masių užsitikėjimą įgyti. Mes žinome labai gerai, kad visi socialpardavikų kovos norai eina tik ligi tol, kol reikia ginta išnaudotojų — buržuazijos veikalus. Kada kova tampa atštresnė, tai jie daro visas galimybes, kad sulaukyti įsilubavusių darbo minias. Mums tame momente reikia

cialdemokrato" No. 15 dejuojama, kad Rusija labai daug išleidžia pinigų savo propagandai užsienioose, ypatingai Vokietijoje. Kadangi Vokietija randasi kaimininkystėje su Lietuva, tai ponai socialdemokratai labiausiai bijo, kad Vokietijoje neįvyktų tarybinė valdžia, nes tuomet ir Lietuvos buržuazinei valdžiai gali būt "Amen". "Socialdemokratas", aprašęs, kiek propagandai išleidžiama pinigų Vokietijoje, ve ką priduria:

"Idomu, kiek pabarsto tu markių ir mūsikiems komunistukams, perveždami jas per Lietuvą."

Mes patartume "Socialdemokrato" redaktoriams kreiptis pas savo draugą Janulaitį ir prašyti, kad jis, "del socializmo idejos", dar smarkiau pasidaruotų teisdamas savus komunistus mirtin.

plėsti kaukes nuo socialpardavikų ir rodyti darbininkams jų veidmainingumą. Darbininkai, matydami, kad vidurkelyj nori sustabdyti kovą, sustabdyti tame momente, kada darbininkai jau turi už gerklės nutvėrę buržuaziją, supras veidmainingą antro ir pustrėčio Internacionalo vadų veikimą. Buržuazijos krizis yra labai aštrus ir buržuazija iš jo neišeis. Ji gali daryti, ką nori, bet žlugimas jos neišvengtinus. Laikas, bėgdamas pirmyn, veda ją prie žuvimo. Buržuazija, negalėdama išėiti iš krizio, gatava leisti į visokias avantiuras. Ji gatava pradėti naujus karus, naujas intervencijas (intervencijos taikomoms Sovietų Rusijai). Sovietų Rusijos gyvavimas yra baisiausia šmėkla ir prazūtis kapitalizmo. Tą buržuazija gerai supranta ir viską daro, kad tik sunaikintus Sovietų Rusiją. Apart to, visose buržuazinėse šalyse, krizio laiku, prasidėjo gilus ir nuodugnus prie revoliucijos rengimasis. Baisiausios bedarbės, badas ir vargas išblaškė pergalėtojų šalių darbininkų tas buržuazines svajones apie aukso kalnus, kuriuos gaus iš nuodugnų. Vieton aukso kalnų, jau šaudo bedarbius ir streikuojančius. Vieton duonos — badas, numažinimai algų, lokautai ir visos su tuomį susijusios bėdos.

Cia pas darbininką, noroms nenoroms, kyla klausimas, ką daryti? Pats gyvenimas diktuote diktuoja kovą. Bet kad tą kovą vesti, darbininkai žino iš praktikos, jog reikia vienybės! Vienybės, ir dar kartą vienybės! Be vienybės nėra pergalės. Darbininkai, nežiūrint kokių pažvalgų ar persitikrinimų būtų, jie turi vieną bendrą reikalavimą: apsiginti nuo bado. Darbininkas, kodamas už kasnį duonos, susitinka su politika, kuri yra neišvengiamybė, kad sulaukyti įsilubavusių darbo minias. Mums tame momente reikia

rankas, už proletariato diktatūrą. Tik turėdami politinę jėgą savo rankose, galėsime atatinkamai savo reikalus sutvarkyti ir būsimą rytojų užtikrinti.

Darbininkai reikalauja vienybės ir komunistai turi į tą vienybę eiti. Mes vienybės ne su vadais, bet vienybės su darbo masėmis, — ciname į mases. Eidami į mases, neturime bijoti, kad reikės atsisėsti šale socialpardaviko ir su juo kalbėti. Mes turime eiti visur, kur tik yra darbininkai ir kur tik eina klasių kova. Jei randamės ne masėse, o vien tik politikuojančiuose rateliuose, tai mūsų darbas bevertis. Jei būdami tam tikrose sąlygose negalime plačiai masėse dalyvauti, tai turime rasti būdus, kuriais tas mases galėtume prie savęs pritraukti (turiu omeny Darbininkų Partiją Amerikoje). Amerikoje, apskritai, buvo partijinė mintis, kad vien politinė kova laimėsime, tai yra, balsavimu. Buvusi socialistų partija nedalyvavo ekonominėj kovoje ir, žinoma, neturėjo masių ir reikalingos narių užuojautos. Aš daleidžiu sau, kad ir dabar dar pilnai toji psichologija nėra išgyvendinta ir, žinoma, taip greitai laiku negali išsilyvendinti. Nesant tikros partijinės linijos, išdygo visokios sindikalistiškos sriovės (I.W.W.) ir tos sriovės pasiliko ligi šiai dienai. Susitvėrus komunistų partijai, turėjo įvykti toji pereinamoji liga, iš kurios turės išsikristalizuoti tvirtas komunistinis branduolys. Ir kiekvienas komunistas, jei jis atmes asmeniškumą ir daugiau remsis pamatais bendrumo ir klasinės nuoseklūs kovos, tai tos visos pereinamosios ligos bus lengvesnės ir trumpesnės.

Mes pergyvename taip svarbų momentą, kaip niekas istorijoje dar nėra matęs. Pergyvename momentą proletarinės revoliucijos. Tempas revoliucijos reikalauja būti labai aktyli ir budri. Proletarinė revoliucija nėra vienos dienos. Ji yra ilga, sunki ir reikalauja daug aukų. Būna momentų, kada ir pralaimime ir reikiama labai gudriai manevruoti, lankstyti, kad išsilaukius nuo buržuazinio puolimo. Kaip visur, taip ir Amerikoje turi būti vienas lūžganas: į mases! Visose kovose turi dalyvauti komunistai ir visur turi būti pavijdziaūs darbininkų kovojė, savo atsidavimu užkariavime užsitikėjimo miniose. Kominternas, pripažindamas bendro fronto reikalingumą, nemainė savo principų, bet mainė tik taktiką, o taktikos mainymas yra diktuojamas esamų aplinkybių. Nuo to niekas negali atsakyti!

Kominternas, eidamas į vieną eilę su antru ir pustrėčiu Internacionalais, išėis pergalėtoju. Todėl ir tie darbininkai, kurie supranta svarbą bendro fronto, stoja už jį ir visomis jėgomis remia tą darbą.

Maskva. Proletaras.

Atsiminimai iš Vėlionės Brolio Gyvenimo

(Jul. Janonio — Vaidilos Amino sesers rašinys)

Visai mažai beatsimėny apie vėlionį brolių. Trumpas laikas man su juo teko ir gyventi. Kol jis dar mokyklon nėjo, tai aš dar visai mažytė buvau ir nieko apie jį neatsimenu, o vėliau, man šiek-tiek paaugus, jis pradėjo lankyti mokyklą, gi vokiečiams užėinant išbėgo į Rusiją.

Iš pirmiausiųjų mano atsiminimų apie brolių, tai yra tas, kaip jis, atsimenu, apsikabinęs ir bučiuodamas tėveliams rankas, prašydamo leisti mokyklon. Tėveliams nežadant leisti, išstas dienas būdavo nuliūdęs ir tankiai verkdamas. O kokio jo linksmybė buvo tada, kad, jo tėveliai pažadėjo ir liepė jau rengtis, tai negaliu nei apskakyti. Vienu žodžiu, tada jo džiaugsmui nebuvo galo.

Kadangi jis pats turėjo karštą patraukimą prie mokslo ir mane labai mylėjo, tai man vos-ne-vos biskutį paaugus, pradėjo pats mokinti ir tėvelius prašyti, kad ir mane leistų mokyklon.

Kiekviename laiške, kuriuos siųsdavo, būdamas Šiaulių gimnaz., prašydavo tėvų, kad manęs nenuvargintų, neleistų ganyti, o tik-tai leistų mokyti. Prie manęs jo meilė, kaip atsimenu, buvo labai didelė. Nors aš, parvažiavus jam atastogomis, neduodavau ramumo, išdavau akysna su savo įvairiais vaikiškais sumanymais, bet jis niekuomet ant manęs nesupykdavo ir nė vieno rustaus žodžio nepasakydavo. Apsikabinęs, būdavo, pabučiuos keletą sykių ir prašo manęs atsi-traukti ir duoti jam ramiai dirbti. Bet kur tau, ar aš trauksiuos? Kartais, matydamas, kad nebegalės nuo manęs atsikratyti, išpildęs ko aš prašydavau, išėidavo ir lauką arba į kitą kambarį ir užsiraikindavo, kad aš nebepriečiau ir darbą nebe-trukdyčiau. Jei mamytė už ką nors mane bardavo, tai jis visuomet užstodavo; ar jam bus paduota valgyti, jis būdavo, nevalgo tol, pako ir aš nepareisiu kartu su juo valgyti.

Nuo paprastų darbų jis irgi perdaug nesišalindavo. Atvažiavęs atastogoms, reikalui esant, kiekvieną kartą eidavo į lauką padėti dirbti.

Sodžiuje tai beveik niekur neidavo, nes draugu, apart Jašinsko Povilo, pas kurį tai tankiai nueidavo, daugiau neturėjo. Kad kaimiečiai pas jį ateitų jis labai mėgdavo. Jis jiems pasakodavo apie įvairius atsitikimus, aiškindavo viską, kas tik ko klausdavo, o daugiausia laiko praleisdavo kalbose apie valdžias. Aiškindavo visus valdžios netobulumus ir nesąžiningumus. Beturčiams ar prašy-

(Tęsa ant 13-čio pusl.)

beatsimenu
Trumpas
io teko ir
ar mokyk-
dar visai
nieko apie
ėliau, man
s, jis pra-
klą, gi vo-
t išbėgo i

mano at-
plį, tai yra
menu, ap-
čiuodamas
prašyda-
on. Tėve-
isti, išsisas
liūdišes ir
O kokia
tada, kai
ir liepė
egaliu nei
žodžiu, ta-
ui nebuvo

ats turėjo
imā prie
abai mylė-
re-vos bis-
udėjo pats
is prašyti
ū mokyk-

aiške, ku-
būdamas
prašydavo
nenuvar-
yti, o tik
Prie ma-
atsimenu
Nors aš
atastogo-
ramumo,
su savo į-
smanymo-
tomet ant
vo ir nē
žio nepa-
bins, bū-
celetą sy-
nes atsi-
m ramiai
us, ar aš
is, maty-
galės nuo
išpildes
išeidavo
kambarij
ad aš ne-
oą nebe-
amytė už
davo, tai
davo; ar
algyt, jis,
ol, pakol
kartu su

darbų jis
alindavo.
oms, re-
eną kar-
t padėti

veik nie-
draugu,
vilo, pas
nueidavo.
Kad kai-
tų jis la-
iems pa-
irius at-
vo viską,
o, o dau-
aleidavo
žia. Aiš-
žios ne-
žiningu-
r prašy-

veik nie-
draugu,
vilo, pas
nueidavo.
Kad kai-
tų jis la-
iems pa-
irius at-
vo viską,
o, o dau-
aleidavo
žia. Aiš-
žios ne-
žiningu-
r prašy-

ANGLIAKASIŲ SKYRIUS

ANGLIAKASIŲ STREIKO BĖGIS

Jau antras mėnesis kaip veik visos šalies angliakasiai padėjo savo įrankius ir paskelbė mainų magnatams kovą. Jie kitaip nei nagalėjo daryti, nes mainų magnatai kesinosi ant jų teisių; norėjo dar labiau apsunkinti jau ir taip nepanešamas jų gyvenimo sąlygas. Angliakasiai stėjo ginti savo teises. Jie gerai laikosi ir yra pasiryžę laimėti streiką. Mainų magnatai irgi nenori pasiduoti.

Kietųjų angliakasyklų savininkai tarėsi su unijos atstovais apie atnaujinimą kontraktą, bet iki šiol nepriėta prie nieko gero. Jie be abejonės norėtu, kad kietųjų kasyklų darbininkai pradėtų darbą palikdami minkštųjų kasyklų darbininkus vienus kovos lauke. Bet tuo tarpu jie nenori pildyti kietųjų kasyklų darbininkų reikalavimų. Jie nori, kad darbininkai nusileistų prieš juos.

Jau kelis kartus šioj vietoj buvo rašyta, kad kietųjų kasyklų darbininkai labai blogai pasielgtų padarydami atskirą sutartį su mainų magnatais ir palikdami minkštųjų kasyklų darbininkus kovos lauke. Reikia laikytis visiems išvieno. Reikia panaikinti darymą kontraktų atskirai. Iki šiol minkštųjų ir kietųjų kasyklų darbininkai darydavo atskirai kontraktus, nors abiejų priklauso tai pačiai mainierių unijai. Kuomet vieni jų streikuodavo, tai kiti dirbdavo. Žinoma, taip darant buvo sunku kovą laimėti ir vieniems ir kitiems. Angliakasiai turi stengtis visi veikti išvieno, tai bus lengviau laimėti kovą.

Buvo paleisti gandai, jog Kentucky ir Tennessee valstijose angliakasiai jau padarė atskiras sutartis ir nuėjo dirbti. Illinois ir Indiana valstijose irgi buvo kalbama už atskirą susitaikymą. Bet pasirodo, kad gandas apie atskirą susitaikymą neteisingas. Tur būt jis leidžiamas kasyklų magnatų tikslu, kad paakstinti ir kitų valstijų angliakasių prie atskirų sutarčių—prie streiko demoralizacijos. Visi angliakasiai turi dėti didžiausias pastangas laikytis vienybėje, nes tik vienybėje laikydami jie galės sėkmingai laimėti kovą prieš mainų magnatus. Atskiros sutartys reikėtų ardytą darbininkų vienybę—patarnavimą mainų savininkams.

ANGLIAKASIŲ BYLA.

Angliakasių byla Charles Town, W. Va. dar vis tebesitęsia. Mainų magnatai per savo tarnus nori nubausti kelis šimtus angliakasių už stengimąsi apginti

savo teises organizuoti i uniją. Šiomis dienomis teisme daugiausia dedama pastangų nubausti unijos organizatorių Wm. Blizzard. Jis kaltinamas "išdavystėje". Jam primetama kaltė delei žuvimo kelių kompanijos tarnų, kuriuos būk nužudę angliakasiai, vedami Blizzardo į Logan apskritį ir kurstomi prieš kompanijos bernus. Angliakasiai liūdininkai vienok sako, kad jis nekurstęs. Jie nurodo daug biurių darbų, papildytų kompanijų samdytų mušėikų, kurie savo pasielgimais labai sujudinę angliakasių. Teisme prirodyta, jog viename kaimelyj mesta bomba tarpe dviejų moterų, kurių vyrų organizavo angliakasių i uniją. Bomba nesprogo tik ačiu tam, kad ten buvo labai minkšta žemė. Bet tas atsitikimas labai supykinęs angliakasių ir jie pasiryžo išvaikyti kom. mušėikas. Jie būtų darę tai ir be Blizzardo vadovavimo. Delto primetimas jam yra be pamato.

Pašaukti liūdininkais ir federalės kariuomenės viršininkai majoras Smart ir majoras Thompson. Kaip ir buvo galima tikėtis, jie liūdią prieš mainierius. Daug džiaugsmo padarė mainų savininkams ir jų bernams valdininkams, kurie nori nubausti mainierius, kuomet majoras Thompson pasakė, kad jam pribuvus ten Blizzardas turėjo tarpe mainierių neginčijamą autoritetą. Jis tolesnis jo liūdiėjimas, jog pribuvus federali kariuomenei angliakasiai tuojau atidavė ginklus ir nei nebandė priešintis, kaip tik prieštaravo kaltinimui.

Smart taipgi liūdiėjo, kad pribuvus jiems "karo teatran" abi pusės (mainieriai ir kompanijų samdyti tarnai mušėikos) buvo apsiginklavę. Bet mainieriai nesipriešino kariuomenei, o iš orlaivio dar mesta bombos. Žinoma, nesunku suprasti kas metė bombas, žinant, kad darbininkai neturi orlaivių. Jei angliakasiai nesipriešino kariuomenei, jei jie kovojo tik apgindami savo teises organizuoti, tai aišku, kaip diena, kad jie neskelbė "karo valstijai", kaip kad gubernatoriaus kaltindamas juos, primeta jiems taitai. Kaltinamieji nurodinėja, kad jiems primetama neteisingai. Jie nurodo, kad teinaitinė valdžia visuomet stoji su mainų savininkais ir skriaudus darbininkus.

Kuomi ta byla užsibaigs, dar peranksti pasakyti. Galima, vienok, laukti, kad ji užsibaigs taip, kaip jau daugelis tokių bylų užsibaigė. Šita byla juk tolygi daugeliui bylų tarpe darbo ir kapitalo J. V. darbininkų judėjimo istorijoje. Blizzardo ir kitų angliakasių byla, tai byla tarpe prispaustųjų ir

prispaudėjų, tarpe išnaudojamųjų ir išnaudotojų. Taitai, kaip ir kitos panašios bylos, yra pasekmė klesų kovos.

MONTANI SEMPER LIBERI

West Virginijos Darbininkų Laisvė.

Antanas Vištartas.

"Montani semper liberi" yra užrašyta ant mūsų valstijos vėliavos. Tai reiškia: "Kalnų gyventojai visuomet laisvi." Bet ar jie yra laisvi? Jei taip, tai aš manau, aš nenoriu daugiau tokios laisvės.

Šitoj dalyj W. Virginia valstijos tatai dabar prasidėjo. Pietinėje šios valstijos dalyje, Mingo, Logan ir McDowell apskrčiuose, ta laisvė susideda iš valstijos policistų, kurie bastosi aplinkui. Būtų dar nieko, jei jie tiktai bastytųsi, bet jie išmetinėja vyrus ir jų šeimynas iš stubų už tai, kad tie organizuojasi i uniją. Daugeilis mainierių gyveno šėtrose, kurias parūpino mainierių unija; jie dar ir dabar gyvena tose šėtrose ar, geriau sakyti, šėtrų liekanose.

Milicija, policija ateina apie 10 ar 12 valandą nakties ir paleidžia šūvius i šėtras. Bet vien tuomi neužsiganėdina. Jie peiliais supjausto šėtras. Jie pjausto ne skylių darymui, kad oras galėtų cirkuliuoti, bet supjausto jas i skutus. Jei darbininkai išmetinėja už tai, jie arba mušami, arba kėšami i kalėjimus be jokio prasikaltimo.

Buvo atsitikimų, kad daugelis žmonių, išvartų iš grintelių negalėjo eiti delei nuovargio ir nesveikatos. Tarp jų buvo nešėčių moterų, tik ką pagimdžiusių kūdikius moterų ir šiaip sergančių.

Kai kuriose šios valstijos dalyse jie prievarta nevarė žmonių iš stubų, bet paskelbė, kad reikalinga taisyti stubas...

Jie nuplėšė stubų stogus. (Atminkit, kad tai buvo žiemos laikė). Kai kur jie griovė net ir dalis sienų. Tai ve kokią laisvę mes turim W. Virginijoje.

Laike pikietavimo (keista, kad jie leidžia pikietuoti) policistai laukia prisirengę areštuoti tuos, kurie stengtų sulaukyti einančius i darbą. Mes išvengėme arešto nevardodami prievartos. Mes net stengdavomės nesulaikyti žmogaus, kuomet kalbame su juo. Policistai čia irgi geresni, negu bile vidutiniai me W. Va. miestelyj. Gera laisvė, nėra kas sakyti, kuomet moterims prisieina pikietuoti.

Čia turim tik tokią laisvę, kad galime eiti liuosai skebauti, kuomet kiti streikuoja. Tokiame atsitikime skebaujančius giria (kompanijos), kaipo turinčius senso, ir luoda gerą apsaugą einant i darbą ir grįžtant iš darbo.

Kada atkeliauja organizatoriai i kai kurias West Virginijos dalis, jie turi saugoti savo gyvastį, o kartais jiems ji atimama. "Sargai" jėka juos visur ir bando suskivirčyti; ir tas jiems pavyksa, jie randa išsisteisinimą už papildytą pikietadarystę. Bene vėnatiniai žmonės, turintieji čia pilną laisvę, tai valstijos policistai. Jie čia atsibasto ir kelią betvarke, pasigeria, užkabinėja moteris ir jaunas merginas šaudu i žmones, bet prieš juos nesako (lokalė policija) nė žodžio.

West Virginija yra žinoma kaipo neunijistų valstija. Kiekvienas iš čia įkeliavęs darbininkas vašinanas skebu, pradedant tą žodį su didžiąja "S". Jam labai sunj gauti darbas gerai darbininkų organizuotoj vietoj. Bet atminkite, jog tain darbininkų kaltė. Kur yra unija šioj apelinkėj, tai darbininkai laiko labai gerai. Jau kuris darbininkas tampa unijistu šioj valstijoje, tai visu-

met būna geru. Jis visuomet atsitema sunkumą ir kovą delei organizacijos. Negalima spręsti visos valstijos žmones pagal kelis jos žmones, Tiesa, kad šioj valstijoje yra nedaug organizuotų darbininkų, bet kurie organizuoti, tai gerai organizuoti.

Dar biskj apie laisvę mūsų valstijoje. Kuomet apie 5,000 ginkluotų angliakasių traukė Mingo apskritin, tai juos pasitiko kariuomenė ir tvirtino, jog bus viskas gerai, jei jie sugrįš atgal. Jie grįžo atgal ir užėjo i miestelį Sharples, kuris buvo visai apdaužytas, aplaužytas. Tuomi jie pasipiktino ir vėl pradėjo eiti i Mingo. Kariuomenė vėl juos sutiko ir pareiškė, kad jei jie atiduos ginklus, tai jiems nebus daroma nieko blogo. 300 iš 5000, atidavė savo ginklus. Dabar tie 300 patraukti atsakomybėn "už išdavystę". Prieš ką išdavystė? Prieš nieką. Jie juk ėjo ten tik ginti savo teises.

Už išdavystę šioj valstijoje baudžia mirčia. Jei tie angliakasiai bus taip nubausti, ką mes tada turėtume veikti? Pamastykit apie tai.

Kaip ilgai visa tai bus? Iki tol, kol darbininkai turės nulenkę galvas ir kės visus paniekintis. Taigi, jūs matote, draugai, kad tai negali ilgai tęstis ir nesitęs. Bet kol mes nieko neveiksime, tylėsimė, visa tai neišnyks.

Žmonės, žinokite, kad jūs turite stiprią dešinę, taipgi neužmirškite kairiosios naudoti. Mes turime kovoti visi, arba žūti po vieną.

(IS "Young Worker.")

ALD.L.D. REIKALAI

ALD.L.D. II APSKRICIO KUOPU DOMAL.

ALD.L.D. II Apskričio konferencija įvyks 14 d. gegužės, 1922 m., 10 val. ryte, po num. 799 Jackson St., Newark, N. J.

Visos Apskričio kuopos prisiskite savo delegatus i viršminėtą konferenciją ir taipgi visi delegatai turi pribūti i paskirtą laiką.

J. Kairys, ALD.L.D. II Apskr. Sus. Rašt.

IS CENTRO RASTINES.

PROTOKOAS.

ALD.L.D. Pildomojo Komiteto posėdžio, įvykusio 28 d. balandžio, 1922 m., P. Račkausko kambariuose, Brooklyn, N. Y. Posėdin nepribuvo A. Bimbo ir nedavė pasiaiškinimo delei kokios priežasties nepribuvo.

Raportai.

1 Centro pirmininkas, sekretorius ir iždininkas išdavė iš savo darbuotės raportus. Raportai priimti.

2 Pild Komiteto nuskirtoji komisija peržiūrėjimui A. ir L.D.G.Fondo knygų raportavo apie dalykus su minėtu fondu. Raportas priimta ir patarta komisijai, kad tuojaus paskelbtų raportą organe "Laisvėj".

Tarimai.

3. Skaityta drg. Mizaros rezignacija iš ALD.L.D. Pild. Komiteto, kuris, verčiamas aplinkybių, turėjo apeisti Brooklyną ir apsigyventi Chicagoj. Delei to drg. Mizara rezignavo kaip iš Pild. Komiteto, taip ir iš ALD.L.D. reikalų skyriaus redaktorstės ir iš komisijos A. ir L.D.G.Fondo knygų peržiūrėjimo. Rezignacija priimta ir i ALD.L.D. Pild. Kom. pakviesta ir užtvirtinta drg. J. Undžius, alternatas, gavęs daugiausiai balsų rinkimuose. I komisiją A. ir L.D.G.Fondo knygų peržiūrėjimui paskirta d. P. Bukšnyš, o j ALD.L.D. reikalų skyriaus redaktorius patarta sekretoriui pakviesti d. J. Siurba, kuris šiuom laiku dirba prie "Laisvės".

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

mą rašydavo ar šiaip ką nors patardavo, tai vis dykai. O daugiausia tai jis pasidarbavo jaunimo švietimė. Išsirašydavo knygučių, dalindavo dykai beturčiams, o kitas parduodavo. Vieno žodžiu, apšvietą platino kaip tik galėdamas. Melaišiu kaimė (kur tada gyvenomė), 1913 m. buvo surengęs net porą "lietuviškų" vakarėlių. Žodžiu, kur ir kaip tik galėdavo stengėsi šviesti tamsiąją liaudį. Tėveliams kartais barantis už pinigų ir laiko daug eikvojimą, atsakydavo: "Aš ne sau gyvenu, bet tamsiajai, nuvargusiajai liaudžiai".

Tai tiek beatsimenu apie vėlionį. Daugiau nebegaliu nieko pasakyti.

Emilija Janonytė. Kaunas. 30-VI-1921.

4. Centro sekretorius raportavo, kad yra aplaikyta iš Lietuvos del knygų šie rankraščiai: a) "Istorinis Materializmas", b) "Proletarų Kultūros Gaivalai Darbininkų Klasės Plėtotėje", c) "Kunigo Išpažintis", d) "I Rytų Šalį" (centralis veikalėlis) ir e) "1905 Metų Dokumentas".

5 Nutarta, kad "Istorinio Materializmo" rankraštį ir rankraščių "Proletarų Kultūros Gaivalai Darbininkų Klasės Plėtotėje" spausdinti vienoje knygoje. Abu rankraščiai sudarys knygą iš suvirš 300 puslapių. Nariams knyga bus duodama su drūtais apdarais. Nutarta spausdinti 6000 ekzemplorių. Spausdinimo darbas pavesta "Laisvės" spaustuvei.

6. Knyga "Kunigo Išpažintis" bus apie 80 pusl. Nariams bus duodama su popieriniais viršeliais, t.y., be apdarų. Bus spausdinama 8000 egz. Spausdinimo darbą atliks "Vilnės" spaustuvei.

7. Brošiurėlė "1905 metų Dokumentas" ir veikalėj "I Rytų Šalį" palikta ant toliaus su ta pastaba, kad jei kuri įstaiga ar draugij norėtų paimti kurią brošiurėlę ir išleisti, tai atiduoti jai, paimant už rankraščių atlyginimą, kiek Lietuvos draugai reikalauas.

8. Karoliaus Markso veikalus "18 Brumairio" ir "Prancūzų Civilis Karas" irgi nutarta leisti vienoj knygoj, jei tik vertėjas suspės užbaigti savo darbą su antrąja knyga. Jei nesuspetų, tai leisti Markso veikalus atskirai.

9. Patarta Centro Komitetui, kad rūpintųsi gavimu rankraščių ir del sekančių, 1923 metų, taip kad su pradžia metų būtų galima pradėti ir knygų leidimo darbas.

10. Centro Sekretorius raportavo, kad yra aplaikyta del platintimo daug naujų knygelių iš Sovietų Rusijos, ir Rusijos drg. reikalauja greito atlyginimo už (Tąsa ant 4-to pusl.)

PATARIMAI Moterims Apie Lyties Dalykus

Geriausia knyga apie moterų lytišką gyvenimą, su daug pamokinių. Su paveiksiais ir apdaryta. KAINA \$2.00.

PATARIMAI Vyrams Apie Lyties Dalykus

Aprašo visą vyrų lytišką gyvenimą, su visokiais pamokimais. Su paveiksiais ir apdaryta. KAINA \$2.00.

Reikalaukit tuojau, adresuodami taip: J. BARKUS Box 129, Gen. P. O. NEW YORK, N. Y.

SELPKITE RUSI JOS BADAU JANČIUS ŽMONES.

NAUJI MUZIKOS KURNIAI KOMPOZITORIAUS A. ALEKSIO Vienam balsui prie fortepiano:

- 1. Benžėl, Nevesk Pačios .50
- 2. O. Pažvelki .50

Dviems balsams prie fortepiano: 3. Skrenda, Lekia Mūsų Mintis .75 4. Trisdešimtš Lengvū (a capella) duetų \$1.50

Mišram Korui: 5. Pirmyn i Kovą .50 6. Keturiolika Dainų vienam siuviniui \$1.00

Reikalaujant adresuokite: A. ALEKSIS, 615 North 8th St., Springfield, Ill. (113-114)

A. STANKUS GERIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS

1023 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

Laidoju numirusius ant visokių kapinių tik už 100 dolerių. Duodu grabą, karavaną, automobilį ir visą nuo pat pradžios iki pabaigal patarnavimą tik už 100 dolerių.

Pradėk Dabar Pirkti MAGNOLIA ir STAR PIENĄ

IR TAUPYK LEIBELIUS, KAD GAVUS BRANGIŲ DOVANŲ

Rašyk bile vienu iš adresų esančių ant leibelų kitos pusės del paveiksluoto dovanų katalogo.

"Apsimoka Taupyti Leibelius"

Telefonas: Greenpoint 5812.

LIETUVIS DENTISTAS DR. A. PETRIKA

229 BEDFORD AVE., Kamp. N. 4-tos Gatv., BROOKLYN, N. Y. (Viršuj Daunoros Vaisinės)

Valandos: Nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis: Nuo 10 iki 1 val. po pietų.

I PILIAVA Per Hamburga

Neįkiliudant Lenkų Koridoriaus Pukiansi Nauji "O" Garliniai VESTRIŠ Gegužės 20 CITY OF VALENCIA Geguž. 25 ORBITA Geguž. 13, Birželio 24 ORBUNA Geguž. 27, Liepos 8 AUBAN Liepos 15 OROPESA Birželio 10, Liepos 22 VANDYCK Birž. 17, Liepos 29 (Tiesiai i Hamburgą) ampton ir Hamburg. Nėra extra mokesčių.

ROYAL MAIL

STEAM PACKET COMPANY Sanderson & Son, Inc. Agents 25 BROADWAY, NEW YORK 117 W. Washington St., Chicago Arba pas vietinį laivakorčių agentą

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPPELLER"

Kaip tik pasirodo prastina būklė, iškart imkite šiuos vaistus. Jie greitai atneša ramybę ir malonumą. Jie greitai atneša ramybę ir malonumą. Jie greitai atneša ramybę ir malonumą.

DR. GEDVYLOS TIKRA LIETUVISKA TREJANKA

TREJOS DEVYNERIOS Geriausias vaistas del visokių skilvių ligų. 50c. pakelia. PRISIUNCIAME PER PASTA VISOKIUS VAISTUS I VISAS VALSTIJAS AMERIKOJE. Užsakydami prisiskite money order arba pačios ženklus. DIDŽIAUSIA LIETUVISKA APTEKA AMERIKOJE. Goodwill Pharmacy 600 W. BALTIMORE ST. BALTIMORE, MD.

MANHATTAN SKRYBELIŲ KOMPANJIA

Pripažįsta, jog dabar nėra uždarbio laikai. Mes gerai žinome, jog darbininkų algos yra sumažintos ir daugelis darbininkų yra visai be darbo, taigi jie ir negali mokėti daugiau augstų kainų. Bet tuo pačiu laiku mes žinome, jog mūsų kostumieriai visuomet myli gražiai apsirengti. Nežiurint, kad jie ir neišgalia mokėti augstų kainų, bet prastų šiaudinių skrybelių jie nenėsios. Šiam sezonui mes pagaminom daugybę įvairiausių rūšių šiaudinių ir Panama skrybelių, kurias mes parduosime su labai mažu uždarbiu, kad praleidus sunkius laikus, Skrybelių kainos nuo nuo \$2.00 ir augščiau. Pasinaudokite šiuo mūsų pasiūlymju ir nusipirkite MANHATTAN SKRYBELE.

MANHATTAN HAT STORES

BROOKLYNO KRAUTUVES: 230 GRAND STREET, Netoli Driggs Ave. 479 GRAND STREET, Netoli Union Ave.

(Tąsa nuo 3-čio pusl.)

knygeles. Nutarta tuoj pasiųsti atlyginimas ir knygeles čia platininti tokia kaina, kokia atlyginame Rusijos draugams.

11. Kadangi Lietuvos pinigų kursas šiame laiku yra žymiai nupuoles, tai delei to gautus iš Lietuvos knygynėlius nutarta duoti platintojams po \$2.50, o Janonio (Vaidylos Ainio) raštus parduoti po 30c. egz. Pagal šią kainą nuosimėio nebus duodama.

12. Centro Sekr. raportavo, kad centre yra aplaikyta keleto kuopų narių pasiskundimai, kad jie mokėjo kuopoj metines duokles, bet kuopos komitetas tas duokles laikosi pas save ir nesuicia į centrą. Patarta C. Sekr. tokių kuopų komitetams parašyti paraginimus, pažymint iki kuriam laikui turi pri-

siųsti mokesčius į centrą. Jei to kuopos komitetas neįspildys, tai tada imtis griežtų priemonių, priverstimui tai atlikti.

13. Nutarta, kad Centro Komitetas parašytų ir paskelbtų organe atsišaukimą į kuopas ir narius, išdėstant visus draugiškos svarbesnius reikalus.

14. Skaityta laiškas, gautas iš Sovietų Rusijos lietuvių draugų, kuriame kviečiama paremti lietuvių draugų įsteigtą Rusijos knygoms leisti draugiją "Zvaigždė". Laiškas priimtas ir patarta C. Sekretoriui, kad pasitartų su "Laisvės" administracija ir tą laišką bent kelis kartus paskelbtų organe, kaip apgarsinimą.

15. Skaityta pakvietimas nuo Lietuvos draugų užtvirtintos atstovybės rinkti aukas Lietuvos kaliniams. Pakvietimas y-

ra toks, kad ALDLD. Pild. Komitetas nuskirtų savo atstovą į Lietuvos draugų atstovybę. Pakvietimas priimtas ir nuo ALDLD. atstovu nuskirta drg. J. Undzius.

16. Skaityta ALDLD. 72 kuopos nutarimas prašalinime iš kuopos M. K. Adomonio ir skaityta M. K. Adomonio pasiūlysinimas. Apsvarstius visą dalyką, įgaliota d. M. Undziene, kad nuvyktų į kuopos busiantį susirinkimą ir ten išstirtų tą visą nesusipratimą.

17. Svarstyta ALDLD. 12-to Apskričio komiteto nutarimas kaslink atgal priėmimo suspenduotų 43 kuopos 6 narių. Nutarta, kad suspenduotieji nariai turi patys priduoti reikalavimą į C. Pild. Kom., jog jie atitaiso senas klaidas ir nori vėl būti ALDLD. nariais.

Tada toks ty suspenduotų narių prašymas bus paduota 43 kuopai ir 12-tam Apskričiui delei užtvirtinimo. Pakol tas nebus atlikta, patol suspenduotieji nesiskaitys ALDLD. nariais.

18. Svarstyta 205 kp. įnešimas, kad būtų numazinta kaina ant organo "Laisvės" prenumeratos. Įnešimas apsvarstytas ir atidėtas.

19. Svarstyta 110 kp. įnešimas kaslink naujų narių įstojimo mokesčių. Kadangi P. K. negali priešingo ką nors konstitucijai tarti, tad ir įnešimas likos atidėtas.

20. Svarstyta 140 kp. įnešimas, kad ant kiekvienos ALDLD. leidžiamos knygos būtų uždėta knygos kaina. Nutarta stengtis tai padaryti.

K. Steponavičius, ALDLD. Sekr.

IS CENTRO RAŠTINĖS. (Atsakymas 11-tam Apskričiui)

Kada dabar ALDLD. Centro Pildomas Komitetas yra nutaręs visas kuopų ir apskričių rezolucijas talpinti organe, kurios tik liečia ALDLD. reikalus ir C.P. Komitetą, tai atsirado žmonių, kurie sugalvojo ve kokią idiotišką politiką.

11-to Apskričio specialiai išrinkta rezolucijų rašymui komisija prisituntė į Centrą sekamas rezolucijas, reikalaujama, kad tuojuos patalpintų organe "Laisvės", o potam dar perduotų kokiame ten "ekstra" menševikų organui "Darb. Tiesai".

Tos rezolucijos yra tokios: 1. Rezolucija užgyrimui kokios tai "Darb. Tiesos". 2. Rezolucija užgyrimui LMPS. Pild. Komiteto.

3. Rezolucija užgyrimui LMPS. Pild. Komiteto paskelbto kokio ten privatiško fondo, vadinamo neva Liet. Kal. Fondas.

4. Rezolucija prieš "Laisvę" ir "Vilni", kad neriminta tą LMPS. Pild. Komiteto paskelbtą privatišką biznį, kurį vadina neva Liet. kalinių fondu.

5. Rezolucija prieš ALDLD. Centro Pild. Komitetą, kam prioritaria "Laisvės" ir "Vilnies" užimtai pozicijai ir t.t.

Dabar pažiūrėkite, draugai, kokių tikslu tos rezolucijos buvo parašytos ir kokia šlykšti politika yra sugalvota. Tėmykite gerai!

ALDLD. Centro Pild. K-tas ir organas "Laisvė" talpina visas kuopų ir apskričių rezolucijas, kurios liečia ALDLD. reikalus ir Centro Pild. Komitetą; 11-to Apskričio trys rezolucijos prieš "Laisvę" "Vilni" ir ALDLD. Centro Pild. Komitetą tilpo "Laisvės" No. 101.

Kadangi visos tokios rezolucijos talpinama organe ir žmonės, kurie yra pasiryžę skaldyti darbininkų spēkas ir ardyti mūsų organizaciją, negali toliau melagystėmis eiti, kad būk organas "Laisvės" neduoda tokiems vietos, tai sugalvojo parašyti tokias rezolucijas, su kuriomis nei "Laisvė", nei ALDLD. Centro Komitetas nieko bendro neturi. Tik įsivaizduokite! LMPS. Pild. Komitetas yra nutaręs neduoti ir neduoda

vietos "Moterų Balse", tos draugiškos organe, kuopų rezolucijoms, bet 11-tas Apskričių išnešė užgyrimui LMPS. Pild. Kom. rezoluciją ir nesituntė ją LMPS. organui ar tos organizacijos Pild. Komitetui, bet prikiuntė į ALDLD. Centrą, reikalaujama patalpinti organe "L." Ar jūs, draugai, galite išaiškinti ir suprantate šį 11-to Apskričio sugalvotą skymą? Jei mes užgiriame kokią nors įstaję arba siunčiame kam nors pasveikinimus, tai siunčiame tai įstajai, kurią sveikinime ir užgiriame. 11-tas Apskričių išnešė pasveikinimą dizorganizatorių ir "ekstra" menševikų organui ir tą pasveikinimą prisituntė Centro Pild. Komite-

tui, kad patalpintų organe "Laisvės". Be to, dar reikalauja perduoti tą rezol. menševikų organo redakcijai! Kuom tokią pasielgimą pavadinti—paliekame jums patiems, draugai. Jie, sugalvoję tokių biurų skymą, žino, kad visgi jų tas reikalavimas nebus išpildytas, o kada jis nebus išpildytas, tai jie galės rėkti, kad "štai ALDLD. organas neduoda mums vietos". Na, daleiskime, jei tas jų reikalavimas ir būtų išpildytas šiuom kartu, tai irgi negalima tikėti, kad toki žmonės nurimti. Jie greitai sugalvotų kitą skymą ir prisituntų rezoluciją, užgiriandį provokatorių organą "Keleivį" ar kokias kitas panašias įstajgas.

Jie pasiryžę ardyti mūsų organizaciją ir skleisti suirutę darbuotėj. Kada atsiranda tokių žmonių, tai ginčytis, aiškinti ir atsakinėti neprisiama, nes mes žinome kokių tikslų jie tai daro. Centre mes turime desėtkus pranešimų nuo mūsų draugų iš įvairių vietų, kaip tie vadinami "ekstra kairieji" rengiasi skaldyti ir ardyti mūsų organizaciją. Vė jų plenai. Tie vadinami "kairieji", turi suorganizavę kokią ten sąjungą, kurią organizavo ir jos komitete yra A. Bimbo. Suorganizavo jie tą demoralizatorių sąjungą todėl, kad išardyti mūsų A.L.D.L. Dr-giją. "Kairieji" nutarę, kur jų rankose yra ALDLD. kuopos komitetas, tai (Tąsa ant 5-to pusl.)

Jezuitai "Išgelbėjo"

(Apy sakėlė) (Pabaiga)

"Tu neišmanėle, eik sau namon ir kuomet tavo latras vyras parėjęs užmigs, greitai mums pranešk."

Rozalija nors ir nežinodama ką jezuitai darys josios vyrui, tačiau kilusi (mat jinai klupojo) leidosi namų linkui, žadėdama paliepus pildyti.

Neužilgo jos vyras Motiejus parėjo ir, pašturmavęs, krito lovon, staigiai, kaip ir visuomet, krikdamas užmigo. Rozalija greitai davė žinią vienuolynui. Atėję ke-turi vienuolyno tarnai, suriše tartum negy-vą Motiejų Ervaldą nusinešė ten, kur "tėvai" franciskonai gyvena. Rozalijai įgrąsino būti ramiai ir nesirūpinti apie Motiejų, iki nebus grąžinamas į jos namus.

Rozalija dievo tarnų paliepimams, be abejo, nemokėjo ir nedrįso prieštarauti; jinai drebėdama, it apušės lapas, sutiko viską pildyti. Motiejus Ervaldas po įnešimui į vienuolyną dar ilgai niegėjo. Tada jezuitai miegantį Motiejų apkrikštino vardu brolio franciskono, nuskutė jam barzda, ūsus ir pusę galvos; nuvilko jo privati-nuis rūbus, apvilko ilgais vienuolio rū-bais ir sujuosė vadinama franciskonų juosta. Tatai atlikę, jezuitai su tarnais aplei-do kambarį, palikdami Motiejų vieną.

Kada Motiejus nubudo ir apsidairęs pamatė, jog nežinomam kambarij ir nežinomu bū-du kažin-kaip atsirado, staigiai jam ėmė veržtis didelis neaiškumas. Be to, pamatęs, jog ne su savo, bet zokoninko rūbais, be ūsų ir be plaukų, tiesiog pats savimi pradėjo nesitikėti. Kadangi nieko apart saves kambaryje nematė, tai jis pats į save ėmėsi klausinėti: "Hm... kaip-gi čia atsiti-ko su manim? Juk esu batsiuvis, bet... gal tai ne aš?... Kazin, argi aš čia esu?... Kaip čia bus?..."—taip ilgai pats sau karto-jo, vaikščiojo po kambarį ir visai teira-vosi apie savę, bet kitų minčių neigauna, kaip tikta: "kokiū būdu aš čia atsiradau?"

Pažiuri Motiejus į savo kojas ir mato, jog ne su savo batais apsiavęs, o su jezuitiš-kais vyžais, tad ir vėl stato sau klausimą: "Ar tai aš čia, ar ne?"

Nežinodamas nei dienos, nei valandos, Motiejus tikrai buvo išgąstij. Bet jam besirūpinant, staigiai atsiradė kambario durys ir įėjė du jezuitai su pintiniais kan-čiais rankose garsiai tarė:

"Ką, broli franciskone ar nežinai, jog turi eiti melstis?!"

Ištarę tuos žodžius jezuitai arba, ge-riau sakant, Motiejaus budeliai, apleido kambarį. Motiejus vėl statė sau klausimą: "argi aš būčiau brolis franciskonas?... Juk esu, rodosi, batsiuvis? O gal ne"—kar-tojo sau. Staigiai atsivėrė kambario du-rys ir įėjė tie patys jezuitai suško:

"Ką, broli franciskone, ar jau gata-vas?! Eik šen, su mumis". — Ir paėmę nusivedė Motiejų į maldos namą, idavė jam didelį ražančių, paklupdė eilėje kitų jezuitų ir liepė melstis.

Motiejus nors nelaisvėje ir nors turi maldos namus, tačiau ne maldos jam rū-šis. Nežinomas likimas jį kankina, nepai-sinti, jog, ir alkis del negavimo maisto ir

staigaus sulaikymo nuo gėrimo jį žymiai silpnina: Jau valanda laiko, kaip Motie-jus tampomas jezuitų po jam nežinomas vietas. Užeidavo noras, kad pabėgti, ta-čiaus visai to daryti negalėjo. Apleidžiant maldos vietą, jezuitai pavesdavo Motiejų tarnų priežiurai. Pastarieji turėdavo teisę elgtis su Motiejum, kaip jiems tiko; kasdien plakdavo jį "vardan penkių ronų pono Jezaus", už bile negeistiną susijudi-nimą, bile nepaklusnumą... Valgyti Motie-jiu davė mažą šmolęj duonos ir vandens. Vienok jo be darbo nelaikė; dirbdavo vienuolyno darže po aštria jezuitų priežiūra. Iš pradžios nors buvo sunkus jam kasinė-jimo darbas, bet vėliaus, kuomet jau veik-nusilpo ir neteko vilties ką geresnio gauti, dirbo taip, kad net jezuitai nematė reikalo nuolat jį prižiūrėti. Ir taip Motiejus buvo laikomas vienuolynne daugiau šešių savai-čių.

Karta bedirbant jam lyg ir didesnės nelaimės delei, pasigirdo kur tai kada gir-girdėtas balsas: "tip, tip, tip". Tas jam buvo naujasiu girdėjimu iš antros pusės mūrinės augštos sienos, slypančios vienuolyną nuo miesto akių. Motiejus labai žingeidavo daugiau ką išgirsti iš šaukiamų žodžių "tip, tip, tip" ir bandė lipiti ant vir-šaus sienos, bet visai tas nebuvo galima, neprieinama. Bet kadangi daržas turtingas, tai ir medžių įvairių nestokovo. Mo-tiejus, nors ir netvirtas, tačiau leidosi lip-ti medin, kuris buvo prieinamas ir augštes-nis už mūrinę sieną. Įlipęs kreipė visą domę į ten, kur jam girdėjosi balsas "tip, tip, tip". Motiejus pirmiau gyvenamoji vieta buvo visai prie vienuolyno arti, tai iš medžio žiurint, jam atrodė pažįstama vieta. Staigiai pamatė moterį, vaikščio-jančią ir šaukiančią viestas. Motiejus su-prato, jog tai jo moters Rozalijos balsas; jis taipgi pažino ją, bet del savo neaiškios padėties, nedrįso tikėti, kad tikrai taip yra, kaip jis girdi ir mato.

Apsidairęs, bet-gi, ėmėsi save drąsin-ti ir paklausė jam matomos kitoj pusėj sienos moters:

"Pone Motiejene Ervaldiene, ar ponas Motiejus namie?!"

Rozalija, išvydusį vyrą medyje jezuito rūbuose, nebežinojo ką atsakyti, bet prisiminusi, jog jos vyras yra jezuitų globo-je, ir prisiminusi, jog jezuitai jai uždrau-dė rūpintis vyro likimu, iki nebus į jos na-mus pačių jezuitų grąžinamas, pamąščiusi, gudriai atsakė:

"Taip, Motiejus yra namie, jis mie-ga."

Motiejus, išgirdęs tuos žodžius, vienas į save tarė:

"Tai jau čia ne aš esu." Ir nors dar bandė leistis žemyn, bet apimtas silpnumo ir netekęs sąmonės krito žemyn ir užsimu-šė.

Jezuitai pargabeno Motiejaus lavoną jo material, Rozalijai. Rozalija, būdama skurdo nukamuota, negalėjo valdytis, ma-tydama savo vyro lavoną; ji krito be są-monės ir numirė, palikdama šešius kūdi-kius, kurių dar nei vienas be tėviškos pa-gelbos negalėjo užsidirbti duonos kąsnio.

Tai taip jezuitai "išgelbėjo" savo su-fanatizuotas aukas, palikdami našlaičiais mažus kūdikius ant šios ašarų pakalnės...

Aceris.

Extra Proga Visiems

Kadangi Aušros Spaudos Bendrovė yra atsipirkusi A. Olszewskio knygyną su verte knygų \$145,000 (šimta keturišiasdešimtis penkis tūkstančius) ir kaip visiems yra žinoma, kad Olszewskio (buvusio "Lietuvos" leidėjo) knygynas yra vienas iš tų knygynų, kuriame randasi geriausias knygos, kaip tai Šerno raštai, Lelio Žodynai ir šimtai tomų kitų gerų knygų, kurios tik nuo dabar yra galimos gauti Aušros Knygynne arba pas agentus, kurie ima knygas iš Aušros Knygyno ir kadangi šitų knygų nupir-kimas ir tų knygų perkėlimas naujon vieton nuo Birželio-June 1 d., 1922 metų atsi-eina Aušros Bendrovei tūkstančiai dolerių, todėl-gi Aušros Sp. Bendrovė iki Birželio 1 d., 1922, padarė didelį pasiaukavimą, numazindama kainas del visų tų, kurie ims už didesnę sumą knygų. Kadangi protaujantįjai visuomenei yra reikalinga gerų knygų, o Aušros Bendrovė, įėjusiai naujai į šitą milijnišką knygų biznį ir norinčiai budavoti tą biznį dar didesniu ateity, reikalinga daug pinigų, todėl-gi Aušros Bendro-vė ir padarė tą nepaprastą nupiginimą knygų.

Tokios progos, tokio pasiaukavimo daugiau iš Aušros Bendrovės nebus, todėl-gi, draugai, nepraleiskite neišnaudoję šitos progos. Jei jūs nepajiegsite vienas užsisakyti knygų už didesnę sumą, tai susidėkite iš kruvos su draugais — tokiu budu jums knygos atsisis visai pigiai.

Čia žemiau seka parodymas ant kiek tamsta gausi pigiau knygas ir ant kiek Auš-ra numazina savo knygų kainas imantiems už didesnę sumą iki Birželio 1 d., 1922 m.

Table with 4 columns: Knygų vertės, už \$8.00, už \$12.00, už \$15.00, už \$20.00, Knygų vertės \$30.00, už \$20.00, Knygų vertės \$35.00, už \$22.00, Knygų vertės \$40.00, už \$23.00, Knygų vertės \$25.00, už \$18.00, Knygų vertės \$45.00, už \$25.00

Žemiau seka knygų sąrašas, kurių galite pasirinkti del užsisakymo, taipgi visų knygų yra pažymėtos kainos tokios, už kokias kainas yra ir bus parduodamos, jei bus imama už mažesnę sumą negu \$10.00. Daleiskime sau, Jūs pasirinksite knygų iš žemiau pažymėtų knygų sąrašo už \$40.00, o Aušrai prisiusite tik \$23.00, taip kaip yra viršų pažymėta.

Visų knygų yra galima imti po tiek egz., po kiek kas nori. Visos žemiau surašy-tos knygos Tamstai del pasirinkimo yra apdarytos ir kainos pažymėtos sulyg kata logo.

Table with 4 columns: Knygos vardas, Knygų kaina, Knygos vardas, Knygų kaina. Lists various books and their prices, such as 'Lalio Žodynas (abi dali) \$10.00', 'Rašto Istorija \$2.50', 'Biblija (pilna) sykiu su pilna rodykle \$4.00', etc.

Jei kas ims mažiau negu už \$10.00 vertės knygų, tiems tik bus nuleidžiama 10 centų ant dolerio. Knygų persiuntimo lėšas apmokės Aušros Knygynas.

Asiminkite, kad šitas nepaprastas nupiginimas knygų bus iki Birželio 1 d., todėl visi kviečiami pasiskubinti išnaudoti progą. Pinigus siųskite už knyg. sekamu antrašu:

AUŠRA PUBLISHING CO.

1614 W. 46-th St., Dept. 1 CHICAGO, ILL. P. S. Aušrai reikalingi yra agentai pardavinėjimui knygų, užrašinėjimui šerų ir t.t. Nušimtis gana geras. Del informacijų kreipkitės laišku Aušros Bendrovėn.

BALTIC STATES BANK Kapitalas ir Surplusas \$270,000.00.

PAVASARIUI ATEINANT, ruoškitės keliauti Lietuvon,— per mūsų tarpininkystę turėsite geriausią kelionę. 1921 m. mūsų Bankas išsiuntė suvirš 1000 keleivių. Pasportų išrū-pinta 3000. Visi buvo dėkingi už draugiškumą ir gražią kelionę. AUKSINO KURSUI NUPUOLUS, naudokitės, siųskite pi-nigus Lietuvon. Ten jų reikia pavasario darbams, sėkloms, ūkio įrankiams. Mes saugiausiai pristatome ir pilnai išmo-kame pinigus žemiausiu kursu. Per 1921 m. 12000 žmonių per mūsų Banką persiuntė Lietuvon arti 55 milijonus auksinų.

MŪSŲ KURSAS YRA ŽEMIAUSIAS Depozitus priimame ir per paštą, Mokame 4%, pri-skaitomus kas mėnuo.

Rašykite: BALTIC STATES BANK 294 Eighth Ave., New York, N. Y. Bankas atdaras: šiaip dienomis — nuo 9 val. išryto iki 5 v. vakare; subatomis — nuo 9 v. išryto iki 7 val. vakare. Telephone WA TKINS 2142

VIETINĖS ŽINIOS

LMPS. 1 Kp. ir ADP. L.S. 1 Kp. Prakalbos.

Pereitą utarninko vakarą įvyko šių dviejų kuopų parengtos prakalbos didžiojo New Plaza svetainėje. Kalbėtojai buvo d.d. V. Andriulis ir J. Siurba.

Draugas Andriulis gvildeno socializmo teoriją ir nurodinėjo, kaip bolševikai-komunistai labai skiriasi nuo socialdemokratų-mensėvikų Markso mokslo supratime. Nurodė, kad mensėvikai arba nesupranta marksizmo arba jį iškraipo. Bet, sakė, greičiau jie nesupranta jo, kadangi daugelis mensėvikų linkę labiau studijuoti kitus mokslus ir mano, kad išsimeginti kitokius mokslus jie pilnai supranta ir Markso mokslą. Bet tai yra didelė klaida taip manyti, — sakė kalbėtojas. Marksizmą reikia taip pat studijuoti, kaip ir kitus mokslus, jei nori jį nuodugniai suprasti.

Šioji draugo Andriulio prakalba buvo ir atsakymas į provokatorių organo ("Keleivio") redaktoriaus, Michelsono, prakalbą, pasakytą čia porą savaitę atgal. Draugas Andriulis faktiškai prirodė, kad Michelsonas save pasivadinęs socialistu nieko nesupranta apie socializmą. Pavyzdžiui, kalbėtojas priminė Michelsono aiškinimą apie Lietuvą, kodėl su ja nesiskaito kitos šalys. Michelsonas savo prakalboje aiškino, kad su Lietuva dabar niekas nesiskaito todėl, kad ją valdo katalikai-šmugelninkai. Draugas Andriulis sakė, kad nenorįs pateisinti nei katalikų, nei šmugelninkų, bet ne dėl šmugelninkų ir katalikų valdymo Lietuvoje kitos šalys nesiskaito su Lietuva. Juk ir kitos šalys — kaip Francija ir Belgija, ir kitos — yra katalikiškos, ir jos kaip tik turėtų skaitytis su katalikiška Lietuva. Lietuvos šmugelis taipgi nieko nenkenkia juk visų buržuazinių šalių valdininkai yra šmugelninkai. Su Lietuva nesiskaito kitos šalys todėl, kad ji yra silpna. O su silpna, nedidele šalimi nėra reikalo kitoms valstybėms skaitytis — jų komandos turi klausyti mažosios valstybės. Šitoks aiškinimas tai yra marksistinis.

Toliaus d. Andriulis priparodė Markso ir Engelo raštų ištraukomis, kaip socialistai išvirkščiai supranta išnaudotojų klesos valstybę ir kaip nesupranta Markso ir Engelo pasakymo, kad buržuazinė valstybė darbininkai neturi užgriebti ir naudoti sau kaip jau gatavą įrankį, bet turi ją sunaikinti ir jos vieton įsteigti savo valstybę — proletariato diktatūrą.

Užbaigdamas savo kalbą drg. Andriulis kvietė socialistus užimti vietą ir apginti savo pusę, bet neį socialistas nei žodelio nediršo atsiliepti. Tada kalbėtojas paaiškino, kad vienas socialistų buvo atėjęs prieš prakalbą ir pridavė rastišką atsakymą į pakvietimą stoti į debatus. Vadinas, po kiek laiko gal įvyks debatai tarp socialistų ir A. D. P. šalininkų. Mat, Kominternio šaukimas prie bendro fronto visokių organizacijų ir partijų darbininkus susukė galvas ir mūsų socialistams. Jie dabar mano ir visur kalba, rėkia, kad būk Komunistų Internacionalis ir visi bolševikai jau prisipažįsta, kad jie klydo, būk jau bolševikai parodo savo tokiu "permainymu" taktikos, jog socialistai buvo "teisingi". Sakau, šitas Kominternio bendro fronto obalsis susukė socialistams galvas ir gal būt jie dabar pasidarąsins stoti į debatus su revoliuciniais darbininkais.

Po draugo Andriulio kalbos kalbėjo drg. Siurba. Draugas Siurba aiškino apie katalikiškas tvarkos žlugimą. Prisiminė, kaip kapitalistai nori at-

steigti ant kapitalistinio pamato karo sunaikintą Europą ir kaip dėl to jie šaukia visokias konferencijas. Trumpai aiškino apie Genuos konferenciją, kaip Rusijos darbininkų valdžios atstovai visame kame suverta imperialistų diplomatus ir ši konferencija yra laimėjimas Rusijos Tarybų valdžiai, o pralaimėjimas kapitalistams.

Toliaus drg. Siurba trumpai nupiešė viso pasaulio darbininkų padėtį ir ragino kiekvieną darbininką stoti į darbininkiškas organizacijas. Prisiminė pagalias ir apie Amerikos Darbininkų Partiją. Trumpai pabrėžė jos tikslą ir paaiškino, kad jos programa yra pritaikyta prie dtenos klausimo. Su lyg ta programa tos partijos nariai dalyvauja kasdieninėje darbininkų kovoj už jų būvio pagerinimą ir, tuo pačiu sykiu, revoliucionizuoja darbo mases. Prie užbaigos pusėtinai užvažiavo "kairiesiems", kam jie bėga nuo organizacijų, kuriose yra centristų. Juk Kominternas atkartotinai liepia revoliuciniams darbininkams nebėgti iš organizacijų, kuriose randasi centristų ir mensėvikų, bet veikti jose ir numaskuoti juos, atimti iš jų mases.

Užbaigus drg. Siurbai kalbėti vienas "kairiųjų" — Deapas — davė keletą klausimų. Pirmas ju klausimas buvo sekantis:

Ir pats kalbėtojas pripažinai, kad jūsų organizacijoj randasi centristų. Sakė, kad reikia juos numaskuoti. Toj partijoj yra centristas Engdahl ir Pirmos Gegužės dienoj jis pasakė centristinę prakalbą, kalbėdamas lauke. Bet kodėl jūs nemaskuojate? Kodėl jūs nieko nerašote "Laisvėj" apie jo centristinę prakalbą? Kodėl jūs neparodote, kad jis yra centristas?

Draugas Siurba sako: gerai, aš paaiškinsiu. Gal būt, kad mes nepajėgiame suprasti, kad Engdahlo prakalba buvo centristinė, todėl mes nekritikavome jo prakalbos. Bet kodėl jūs, "kairieji", jo nemaskavote, bet dar pagyrėte, kad gerai kalbėjo. Jūsų lyderis Bimbo tą pačią dieną ir tame pat vežime kalbėjo, kuriame kalbėjo ir Engdahlas. Bet kodėl gi jūs, po šimts pyptių, savo organe, aprašydami tas prakalbas, parašėte, kad kalbėjo A. Bimbo, o po jo kalbėjo kiti kalbėtojai ir visi gerai kalbėjo, visi gerai savo užduotis atliko? Kodėl jūs nemaskavote savo laikraštyje to "centristo" Engdahlo, bet gyrėte, kad gerai kalbėjo? Publika pradėjo juoktis ir ploti delnais, o "kairysis" Deapas rangėsi kai vijunas ant žarijų.

Kiti to "kairiojo" klausimai taipgi buvo juokingi. Buvo ir daugiau kairiųjų, bet kadangi dabar mūsų "kairieji" labai nusiiminę dėl žinomų prižasčių, tai tik dūsavo, drėbėjo, bet klausimų nedavė.

Prakalbos buvo paskemngos. Žmonių buvo vidutiniškai. M. M. S.

Išvengimui Nesusipratimų.

LMPS. I Rajono sekretorė J. Tamuliniūtė skelbia, kad ant 15 d. gegužės rengiamos prakalbos LMPS. I kuopos K. B. Karosienei.

Turiu pranešti, kad mūsų kuopą pastarame mėnesiniame susirinkime atsiskakė rengti prakalbas Karosienei ir todėl nieko bendro neturi su rengimų prakalbu, kurias sekretorė gasino.

1 Kp. Org. M. Paukštienė.

Del Aiškumo.

LMPS. 111 kuopa paskutiniame susirinkime nutarė nerengti d. Karosienei prakalbų laike I Raj. maršruto, ir apie tai aš greitai pranešiau d. Tamuliniutei. Bet dabar patėmijau "Laisvėje" garsinant ir minimai kuopai prakalbas ant 20 d. geg., todėl, kad nevyktų

kokių nesusipratimų, turiu viešai pranešti mūsų kuopos nutarimą. 111 Kp. Sekr. O. Valinskaitė.

VIETINIAI PRANESIMAI

ATYDAI BROOKLYNIEČIŲ IR APLINKINIŲ. Atlieku visokius muzikos darbus. Vedu chorus. Duodu lekcijas ant smuiko ir einu į orkestras, prie šokių ir koncertų. Reikale kreipkitės šiuo antraštu: A. Stradauskas, 131 North 6th St., Brooklyn, N. Y. (111-113)

PRANESIMAI IS KITUR

DETROIT, MICH.—ALDLD. 52 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioj, 14 d. gegužės, ant House of the Masses, 10 val. ryte. Todel ryte, kad po pietų yra rengiamas didelis piknikas, kurį rengia Friends of Soviet Russia Rus. baduolių naudai. Todel malonėkite visi į laiką pribūti ant susirinkimo, kad greičiau atliksite savo reikalus, o po tam visi į pikniką. Prot. Rašt. J. J. Greblikas.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau savo brolio Juozo Mazuloko. Jo paties melžiū atsisaukti, arba žinančių apie jį pranešti, nes turiu labai svarbų reikalą. Jonas Mazulokas, 3559 — 24th St., Detroit, Mich. (113-114)

Pajieskau savo draugo Silvestro Skinkos, paeina iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškio apskr. Pajavonės parapijos, Sausininkų kaimo. Jo paties melžiū atsisaukti arba žinančių pranešti šiuo adresu: S. G. Povich, R. F. D. 1, Fernwood, Ohio.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA Kostumeriškas Kriaučių Storas. Biznis išdirbtas ir gera proga pirkti. Atsisaukit po šiuo adresu: M. Gelumbauskas, 219 Maujer St., Brooklyn, N. Y. (111-116)

PARSIDUODA puiki grosernė ir deliktosen, geroj vietoj, biznis išdirbtas ir gera proga pirkti. Pardavimo priežastis — einu į kita biznį. Atsisaukit tuojau, kas norit įsigyti gera biznį, po num. 285 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. (111-116)

PASIRANDAVOJA kambarys del vienos merginos arba moteries. Matyti galima vakarais tarpe 6 ir 7 valandos. V. S., 225 Humboldt St., dvejas laiptais augšty n po kairei. Brooklyn, N. Y. (112-114)

PARSIDUODA formišiai už pigią kainą. Taipgi galima randavoti ir 4 kambariai. Randa nebrangi. Atsisaukite tuojaus po No. 91 Hope St., vienais trepais, Brooklyn, N. Y. (113-118)

PARSIDUODA grosernė ir bufernė labai geroj vietoj ir už pigią kainą. Norinti pirkti kreipkitės šiuo adresu: 165 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. (113-115)

REIKALINGAS vyras, kuris kiek nors yra apsipažinęs su medžio darbu prie budavojimu namu. Atsisaukit laišku arba ypatingai į Lietuvos Mechanikų Sarysį, Inc. 94 Grand St., Extension, Brooklyn. (113-114)

REIKALINGAS virėjas arba virėja į lietuvišką restoraną. Trumpos valandos ir lengvas darbas. Atsisaukit tuojau. K. SIMON, 145 Thames St., Brooklyn, N. Y. (113-115)

REIKALINGI darbininkai. Darbas ant visados. Atsisaukit greitai. SH. KAIZER and Co. 11 Bartlett St., netoli Flushing Ave. Brooklyn, N. Y. (111-113)

REIKALAUJU vietos del vakacijos kur nors ant farmos netoli New Yorko, taipgi sutikčiau ką nors lengvai padirbėti. Turiu ir vaika penkių metų senumo. Turinti tokią vietą malonėkite greitai man pranešti. Anna Dovidaitis, 134 Norman Ave., Brooklyn, N. Y. (Greenpoint), (111-113)

PLAUKŲ GYDYMAS! Pamėginkite mūsų gyduolių bonkute 4 oz. liktai už 65c. Dvi bonkutes už dolerį. Parašykite laiškeleje savo ligą plaukų ir pinigų prisiskykite, o greit gausite gyduoles. Neapsirikite, jeigu pabandyt. Skubinke. Puolimui, šipimui žilimui, ir reikiems plaukams, nanaikintimui pleiskanų, niežėjimo ir t.t. rasite geras gyduoles. Western Chemical Co. P. O. Box 336, Wilkes-Barre, Pa. (109-112)

LIETUVIŲ DOMEL. Šiuoni pranešu visiems lietuviams, jog aš atidariau pirmos klesos lietuvišką valgyklą (Lunch Room) tik vienas blokas nuo Lietuvių Kriaučių Korporacijos dirbtuvės. Valgykla randa si po numeriu 5 EVEGREEN AVE., tarpe Flushing Ave. ir Cook St. Brooklyn, N. Y. Visi lietuviai yra kviečiami atsilankyti, o mes užtikriname, kad būsite pilnai užganėdinti, kaip mūsų pagamintais valgiais, taip ir patarnavimu. ANTONAS MATULEVIČIUS ir JONAS BINDOKAS 5 Evergreen Ave., Brooklyn, N. Y. (?)

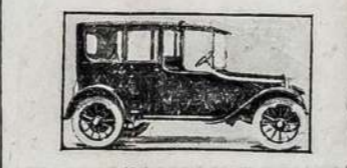
Telephone Main 9759. LIETUVIŲ FOTOGRAFAS IR MALIORIUS. Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikalus įvairiomis spalvomis. Atmuojina senus ir kraujaus ir sudaro su amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai. Kreipkitės šiuo adresu. JONAS STOKES, 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

SEVERAS GYDUOLIS UZLAIKO SEIMTOS SVEIKATA. Sausis Apmirusių Plaukų reikia greitas pagelbas. Jei reikalaukite turėti puikius plaukus ir pridodati jiems sveletumo, minkštumo ir žibėsio, varfokite SEVERAS HAIR POMADE. Tai yra čystas, sveikas ir elefontiškas plaukams tepalas. KLAUSKITE PAS APTEKORIUS. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Tel. Stag 3644. V. PALKAUSKAS ir P. PAULAVICIUS Lietuviška Valgykla. GAMINAME VISOKIUS LIETUVISKUS IR AMERIKONISKUS VALGIUS. Taipgi užlaikome visokius dabartiniu laiku esančius gerimus ir puikius lietuviškus kvepiančius Cigarus. Kiekvienas atsilankęs bus pilnai užganėdintas. 52 MESEROLE ST., Kamp. Lorimer St. Brooklyn, N.Y.

"Ideal Phonograph Adatos" yra visiškai geros išgrajinimui desimties rekordų. Prisiųskite 10c., o gausite kelias adatas del persitikrinimo. Arba prisiųskite \$1.00 ir gausite 12 dežučių adatu ir vieną ant abiejų pusų grajų rekordą visai veltui. Reikalaukite vėliausio rekordų fonografo katalogo. IDEAL MUSIC CO. Box 452, Seranton, Pa. (App.)

Williamsburg Welding and Repairing Works. W. WARREN, Proprietor. 101 SCHOLES STREET BROOKLYN, N. Y.

Taisome visokių rūšių ir išdirbysčių automobilius, pripildome visokius išsilusius cilindrius, nežūrnt, kokio didžio ir kaip išdile jie nebūtų. Darbą atliekame su naujais mados įtaisymais. Pataisome ir padirbame naujas visas dalis, kurios yra lygios, kaip iš dirbtuvės nupirtos. VISAS DARBAS YRA GARANTUOTAS. KAINOS PRIEINAMOS. Reikalui esant visomet kreipkitės augščiau nurodytu adresu.

SUTAISYK SAVO ČEVERYKUS. Mes užlaikome visokių skurų čeverykams ir dirbimui įrankių. Mes paroduodame "wolesale" ir retail". SCHARE & TOBIN 164 Graham Ave. BROOKLYN, N. Y. KALBAME LIETUVISKAI.

VISU ZINIAI. Geriausios Williamsburg'o RUSISKOS IR TURKISKOS MAUDYNĖS. 274 So. 1st St., netoli Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Stag 1837. F. Teitelbaum, Savininkas. MAUDYNĖS ATVIROS KIEKVIENA DIENA. UTARNINKAIS, tai specialė moterų diena. Atsilankykite persitikrinti.

Pasarga Detroito Lietuvisms Darbininkams. Cia randasi dvi lietuviskos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur, ypac dabartiname krizio laike. M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas. 8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST. — DETROIT. JEIGU NORITE KAD JŪSŲ BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS LAISVEJE.

Lietuvių Progress Shoe Krautuvės PRIEŠ-KARINĖS KAINOS ANT PAVASARINIŲ IR VASARINIŲ ČEVERYKŲ. MUSŲ KRAUTUVEJE UZLAIKOMŲ Visokios rūšies ir vėliausios mados (styles) čeverykų: Vyrams, Moterims, Vaikams Ir Mergaitėms Speciališkai Parinkta Iš Geriausios Skuros IR TINKAMIAUSIAI PRITAIKINTA DĖVEJIMUI ANT KOJOS. Pilnai Garantuojame Drūtumo Padaryme. Persitikrinimo delei, prašome atsilankyti. PROGRESS SHOE CO. KRAUTUVĖS RANDASI 197 Grand St., Brooklyn, N. Y. ("VIENYBES" NAME) IR 20 Clermont Ave., Maspeth, L.I., N.Y.

Niekai Yra Gyvenimo Kambariai, Jeigu Juose Nėra Muzikos JOHN STAJAUSKAS. 579 GRAND STREET, Netoli Lorimer St. Phone Stag 0903. 1114 MANHATTAN AVE., Netoli Clay St., Phone Greenpoint 3415. BROOKLYN, N. Y. Gali įtaisyti didelę linksnumą ir malonumą jūsų namuose. Kiekvienas lietuvis ateikite pasižiūrėti. TURIME VISOKIŲ LIETUVIŠKŲ REKORDŲ TAVO PHONOGRAFUI. LIETUVIŠKOS ROLES TAVO PIANUI. \$1.00 į sąvaite. Phonographai ir pianai duodami ant labai lengvų išr. okescių Speciališkas Nupiginimas ant Švenčių. \$1.50 į sąvaite \$2.00 į sąvaite \$2.50. į sąvaite

LIETUVIŠKA AKUSELA. MARIJONA TAMKIENĖ. Baigusi mokslą New York Mieste Bellevue Hospital. Matyti galima visada, ant nedėlienių. Patarnauja dvykai. Egzaminuojama einu ant pareikalavimo pralagu. Darbą atlieku už prienamą kainą. Kreipkitės šiuo adresu: 304 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN, N. Y. Tel. Greenpoint 3387.

Phone: 4711 Market. PETER SMITH Real Estate Broker. 54 Academy St. NEWARK, N. J. Pardodu namus ir lotus. Iliu pinigus ant lengvų ir ir duodu visokius patarnavimus atsilankiusiems visai Veltui. Visi lietuviai norinti įsigyti kia nors nuosavybę, visomet kreipkitės pas mane, o visomet gausite gera ir tokiu PATARNAVIMĄ.

? TAI KLAUSIMAS, KUR TANKIAI PAS KIEKVIENŲ KYLA: "Kur aš galėčiau surasti Dantų kuris būtų teigiamas, sąžiningas, nebrangus?" I tą klausimą atsako daktaras L. L. RUPPERT ir H. H. FIRESTONE Dentist. 226 BROADWAY netoli Roebing St. BROOKLYN, N. Y. Dantys yra ištraukiami antaisomai ant labai lengvų išlygu. Mokestis priimama dalim.